

PERSPECTIVE

PARASHAS SHELACH

13 ¹HASHEM spoke to Moses, saying,
²"Send forth for yourself men, and let them spy out the Land of Canaan that I give to the Children of Israel; one man each from his fathers' tribe shall you send, every one a leader among them."
³Moses sent them forth from the Wilderness of Paran by the word of HASHEM;

2

Artscroll- Rashi

A 2. שלח לך אנשים - SEND FORTH FOR YOURSELF MEN. - Why was the passage of the spies placed next to the passage of Miriam? - For she was stricken over matters of speech - שדברה באהיה - which she spoke against her brother, and these wicked ones, the spies, - ורשעים הללו, yet did not take a lesson from her.²

B שלח לך - SEND FORTH FOR YOURSELF. The term לך, "for yourself," means - by your discretion. - אם תרצה שלח - if you wish, send forth.³ אני איני מצוה לך - I do not command you to do so; Since Israel came and said, "Let us send men ahead of us," - ונשלחה אנשים לפנינו" - "All of you approach me [and said, 'Let us send men ahead of us'] etc." - ונתקרבון אלי כלכם וגומר" - as it says, "קמו שגאמר - and Moses consulted the Shechinah (immanent presence of God), [God] said, - אמר - [God] said, "אני אמרתי להם שהיא - אעלה אתכם מעני מצרים וגומר" - as it says, "שגאמר - I shall bring you up from the affliction of Egypt, etc." - השיהם - I swear by their lives - through the words of the spies - that I give them room to err - מקום לקטוע - through the words of the spies - so that they shall not take possession of it."⁶

ג' חסדא - רב שאא

4

ומוכח מזה שהיה איזה חידוש לדינא באיסורא דלשון הרע שהיו יכולים ללמוד ממעשה מרים שלא היו יודעים מקודם לכן, ועל שלא לקחו מוסר זה נעשו. וצריכים להבין איזה חידוש בהלכות לה"ר היה להם ללמוד ממעשה מרים?

הנה לשון הרע הוא ממצוות שבין אדם לחבירו, ועיקר איסורו הוא מחמת שעל ידו מזיקים ופוגעים במי שמדברים עליו, וא"כ יוצא לכאורה שבלי הצער והעלבון וההיזק המגיע למי שמדברים עליו אין מקום לשמירת הלשון. ולפי סברא זו אם יספר האדם בגנות עצים ואבנים בודאי לא יתפס מחמת סיפור זה בעון רכילות או לשה"ר או הוצאת שם רע, כי אינם בעלי הרגש להצטער בעלבונם. ובסברא זו צדקו המרגלים את דבתם בעיני עצמם ונעשית להם כהיתר, באמרם איזה עלבון וצער יגיע לארץ כנען עי"ז שנספר בגנותה, וא"כ אין סיפורנו בגנות הארץ נכלל באיסור לשה"ר. ועל זה הודיעונו חז"ל שהיה להם לקחת מוסר ממעשה מרים שאסור לספר בגנות חפצא דקדושה ואף כשאינו מרגיש, שהרי מיד אחר שאמר הכתוב שדברו מרים ואהרן במשה אמרם מכריז הכתוב ואומר

Ma'haral

3

מוכח דרו"ל דרשו סמיכות הפרשיות עוד כשביל שהוקשה להם למה צייה הקדוש ברוך הוא לשלוח מרגלים אחר מעשה מרים דכתיב ויחזו במדבר פארן וידבר ה' וגו' והוקשה למה צייה עתה לשלוח מרגלים ולא קודם לכן או אחר מכאן, וא"ל לתרץ דעכ"פ היה זמן ראוי לזה לשלוח מרגלים זה אינו דאם כן הוי למכתב כאן שבקשו יישראל משה לשלוח מרגלים כמו שכתוב בפרשת דברים, ולמה כתיב וידבר ה' כאלו השם יתברך עשה זה וחטר מן הכתוב בקשתם ואם כן מוכח מלא הוכיח בקשתם לשלוח מרגלים שכבר לפני זה היו מבקשים לשלוח מרגלים ולא עתה בקשו לשלוח מרגלים ולא הסכים הקדוש ברוך הוא לשתלחם עד עתה ולמה לא הסכים עד עתה, אלא כדי שילמדו ממרים, והשתא פריך שפיר למה נסמכה פרשת מרגלים כזו הרי בקשת מרגלים היה כבר ולמה נסמכה פרשת מרגלים לצוות עתה ותירץ שפיר כדי שילמדו מן מרגלים, וכך איתא במדבר רבה בפרשה זאת מה ראה לומר אחר מ"טה מרים שלח לך אנשים אלא שהיה צפוי לפני הקדוש ברוך הוא שיאמרו לשון הרע על הארץ שלא יהיו אומרים לא היינו יודעים עונש לשון הרע לפיכך סמך הקדוש ברוך הוא זה לזה, ע"כ מוכח כדברינו שהקדוש ברוך הוא צייה על שלוח מרגלים אחר מעשה מרים ולא קודם שילמדו ממנה. והשתא יתורץ קושית הרמב"ן

(בהעלותך יבג), "ויהאיש משה ענו מאד" ופרש"י שפל וסבלן, עכ"ל, והיינו שמחמת תכונות נפשו לא עברו על איסור של סתם לשון הרע כי לא הרגיש בעלבוננו כלל מחמת רוב ענותנותו, ולגבי הצער שהיה עלול להגיע אליו היו דבתם עליו כמספר בגנות אבן או קורה. ואעפ"כ נעשו כי ה"אבן" הזאת היתה חפצא דקדושה ואסור לספר בגנות חפצא דקדושה, שכיון ששם שמים עליו הרי כל הפוגע בו ובכבודו כאילו פוגע בכבוד בעלו יתי וכמטיח דברים כלפי מעלה.

וכן ארץ ישראל היא חפצא דקדושה ושם בעליה עליה כמו שנאמר (בהר כה, כג) "והארץ לא תמכר לצמיתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי", ופירש שם הספורנו וז"ל "כי לי הארץ", [פ"י] הגליל [גלילות ארץ ישראל] הוא ארץ ה', "כי גרים ותושבים אתם עמדי" באותו הגליל, שאינו בכלל "והארץ נתן לבני אדם", עכ"ל, היינו שכלפי שאר הארצות הרי ארץ ישראל בדרגת "השמים שמים לה'" ושייכת לקונה שמים. ומכיון שנקרא שם בעליה עליה נתגדל חטא המרגלים על שלא לקחו מוסר ממעשה מרים, ומדוע לא יראתם לדבר בארצי - ארץ אשר אני דורש אותה מראשית השנה עד אחרית שנה.

6 It would seem from this description of Miriam and Aaron's sin that their only mistake was not realizing that Moses was qualitatively different from all other prophets. They believed that Moses had deluded himself into thinking that he was in a constant spiritual state such as he had experienced on Mount Sinai, when he did not eat or drink for 40 days (Exodus 34:28), and that these delusions of grandeur had prompted him to refrain from marital relations. It is for this reason that Hashem made a point of noting that "the man Moses is exceedingly humble" — this unequivocally disproved their opinion about Moses. Far from suffering delusions of grandeur, he was the humblest man in the world!

After explaining to them about Moses' exalted status and reprimanding them for speaking against him, Hashem added, "How did you not fear to speak out against My servant Moses?" As Rashi explains, the implicit reproach here is that Miriam and Aaron should have realized that if Hashem had designated Moses to be His chosen prophet ("My servant"), this should have been ample evidence of Moses' exaltedness. Unless, of course — Hashem continued — you do not have faith in My judgment of character; but that would be an even more serious offense! (Rashi).

*The entire offense of Miriam and Aaron was, then, a failure to appreciate Moses' high spiritual status. Since this episode of Miriam forms the very basis of the Torah's prohibition of speaking lashon hara, it can be said that the sin of lashon hara is rooted in this same problem — the failure to recognize the importance and true worth of one's fellow man. If we would make more of an effort to judge our fellow's actions favorably and to appreciate him according to his real value, we would never think or speak disparagingly of him. Similarly, King Solomon says (Proverbs 10:18), "He who speaks slander is a fool." This is because the root cause of speaking ill of someone is a lack of perception and comprehension of the individual's true worth.

9 The Alter of Slobodka used to illustrate the idea of not underappreciating the greatness of Eretz Yisrael by quoting the Gemara which describes how R' Ammi and R' Assi would be careful to move into the shade when it became unpleasantly hot, and move into the sun when it became cool, all in order to avoid developing the slightest feeling of dissatisfaction with even the weather of Eretz Yisrael (Kesubos 112a-b).

א שחרי דבת המרגלים היתה (יג,לביג)
 "הארץ אשר עברנו בה לתור אותה ארץ
 אוכלת יושביה היא וכל העם אשר ראינו
 בתוכה אנשי מדות, ושם ראינו את הנפילים
 בני ענק" ומבואר בדברי חז"ל שכל מה
 שאמרו היה אמת, שראו שהאנשים מתים,
 וראו הענקים והעמלקי והכנעני, ובאמת היה
 עז העם.

ב הנה חושי האדם קולטים דברים מעולם
 המוחש כפי תכונת ונגיעת בעל החוש, ויתכן
 ששני אנשים יסתכלו על דבר אחד והאחד
 יראה אורות דקדושה והשני יראה עצים
 ואבנים.

8 Rashi, as quoted above, asserts that the sin of the spies was of the same sort as that of Miriam's. But where is there an element of lashon hara in the words of the spies? Were they not instructed to "see the land — how is it; and the people who dwell in it — are they strong or weak" (Numbers 13:18)? What, then, was wrong with their report that "However, the people... are powerful..." (ibid., v. 28)? Where is the lashon hara? Ramban explains that the sin of the spies was in the word "However," which implied that the might of the land's inhabitants would present an insurmountable obstacle to conquering the land. This sin was exacerbated further by their subsequent comment that "We cannot ascend to that people!" Be that as it may, the Talmud (Arachin 15a) clearly states that the spies transgressed the principle of lashon hara against the Land of Israel when they said, "It is a land that devours its inhabitants." This point requires further clarification.

The answer is that the root cause of the sin of the spies was exactly analogous to the sin of lashon hara as described above. They failed to perceive the true greatness of the Land of Israel when they formulated their opinion of it. When they saw "a land that devours its inhabitants," which Rashi explains to mean that they encountered burials and mourners wherever they went, they should have realized that this situation was brought about intentionally by Hashem in order to divert attention from them. Similarly, when they said "[the land] is too strong for us" — which, as Rashi explains, can also be translated as "[the land] is too strong for Him — they were guilty to an even greater degree of underestimating the true powers and capabilities of the Almighty.

10 At any rate, we have seen that the root cause of lashon hara is the tendency to underestimate the true worth of our fellow human beings. As the verse says in Psalms 101:5, "I shall destroy the one who slanders his friend in secret; I cannot bear the man with haughty eyes and arrogant heart." The slanderer is referred to as "one with haughty eyes," for it is his inability to perceive the merits of his fellows that causes him to speak in this way.

11 נתן ב"ר הטיאה רב שאמא
 ובסנהדרין (קד:) אמר רבה אמר רבי יוחנן אותו
 הלילה ליל ט' באב היה, אמר להם הקב"ה
 לישראל אתם בכיתם בכיה של חנם ואני
 אקבע לכם בכיה לדורות, ע"כ, והיינו שבעונש
 חטא המרגלים נחרבו מקדש ראשון ושני.
 והנה מגילת איכה - המקוננת על החורבן
 - מורה גם על תכונת וסיבת החורבן וכמבואר
 (סנהדרין שם) אמר רבה אמר רבי יוחנן
 בשביל מה הקדים פ"א לעיין (פ"י שבאלין)
 בי"ת קמא דאיכה קרא דעיין קודם לקרא
 דפ"א והוא המלמדנו שהוא הוא הסדר הנכון
 באלפ"א בית"א של לשון הקודש, ולכן הוקשה
 לו לרבי יוחנן למה בשאר האלפ"א בית"א של
 מגילת איכה הקדים הכתוב קרא של אות פ"א
 לקרא של אות עיין, בשביל מרגלים שאמרו
 בפייהם מה שלא ראו בעיניהם [והקדימו פ"ה"
 לשניין], ע"כ. ולפום דיהטא משמע שבדו
 ברום מלבם.

וזה היה חטא המרגלים שהסתכלו על ארץ הקדושה בעיני חומר, ואלמלא היו סכים ברוח של קדושה היו רואים [למשל] השראת השכינה בהר המוריה - מקום העקידה, ובהגיעם לקרית ארבע היו רואים קדושתם של ישני חברון, ובכל צעד ושעל היו רואים הקדושה שיצרו האבות ע"י עבודתם. ואילו היו רואים המרגלים קדושת הארץ לא היו ממיסים לב אחיהם, אלא היו שולחים בהם את הבערה, להתלהב לבם בחבת הקודש עד שהיו כולם עונים ואומרים "עלה נעלה". אבל מכיון שמצד הכנתם היה רצונם רק לרגל ולספר לאחיהם אודות ענינים גשמיים של הארץ, על כן המה ראו באמת רק עצים ואבנים ולא ראו ראייה אמיתית, ונשאר להם לאמר בפיהם רק מה שלא ראו ב"עייניהם" הרוחניים, כלומר שספרו אודות הגשמיות שראו, שראו הר גדול ולא השראת השכינה, ואמרו בפיהם ארץ אוכלת יושביה היא וגו', ובמקום ראיית רשמי הקדושה של האדם הגדול בענקים [אברהם אבינו] אמרו בפיהם "גם בני הענק ראינו שם".

17 ארבעת עשרה - ר' יוחנן ב"ר

ש"ד ד' אנשים (יג, ב). וברש"י: למה נטמכה פרשת מרגלים לפי מרים, לפי שלקתה על עסקי דבה שדברה באחיה, ורשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר. - הנה מלבד כל חטאם הפלילי, נתפשו ביחוד על לא לקחם מוסר ממעשה מרים. זה אמנם מן החידושים של חכמת המוסר - בכל אשר אתה רואה, בכל אשר אתה שומע, העיקר הוא קבלת הלימודים, למשוך כל הדברים אל עצמך אתה, ולהביא כל לימוד לידי מעשה, ישמע חכם ויוסף לקח.

Consulting The Wise - R. A. A. Stein

RABBI CHAYIM MORDECHAI KATZ: "The wise person learns from everything that occurs to him. He tries to gain understanding from each occurrence. Even if he does not merit to gain a total understanding, the attempt to gain a deeper grasp

of the matter in itself expands his mental scope. But a fool's eyes are focused on distant horizons. He does not pay attention to what is happening right in front of his eyes. He misses out on many spiritual lessons. The wise person learns from the daily events that he sees and hears. His heart feels what is happening around him, and he constantly learns from everything.

Shach Mussar

The lesson of this saying of our Sages is that the purpose of God's punishment is corrective, to notify the recipient that he must mend his ways. Thus, the קרנלים spies, were taken to task for having witnessed punishment for a deed similar to theirs, the sin of לשון הרע slander, and for having failed to take this lesson to heart. This is also the reason why Divine retribution is meted out מדה כנגד מדה, measure for measure. It is to enable a person to pinpoint his sin and to improve that which needs correction.

ודוגמא בולטת לזה הוא מה דאיתא במדרש (בראשית רבה פרשה נו, א) על הפסוק (וירא כבד) "וירא את המקום מרחוק" מה ראה, ראה ענן קשור על התך [ובפדר"א פל"א הגירסא עמוד אש מהארץ עד לשמים], אמר דומה שאותו מקום הוא שאמר לי הקב"ה להקריב את בני שם, אמר ליצחק בני רואה את מה שאני רואה, אי"ל הין, אמר לשני נערי (אליעזר וישמעאל) רואים אתם מה שאני רואה, אמרו לו לאו, אמר הואיל וחמור אינו רואה ואתם אין אתם רואים, (שם פסוק ה) "שבו לכם פה עם החמור", עכ"ל המדרש. נמצא שמה שרואים תלוי בבעל חוש הראות, שכשמסתכלים בעינים רוחניות ועדינות כשל יצחק אבינו רואים הופעות של קדושה והשראת השכינה, וכשמסתכלים בעיני בשר וחמירות רואים אותו ההר הגשמי שרואה החמור.

16 ולכן נקבע הקדמת פ"א לעיין במגילת איכה המקוננת על הבכיה לדורות כי הקדמה זו היתה סיבת החורבן, שכשהיו ישראל שרויים על אדמתם תפסו אותה בעיני בשר ועינים חומריות והעלימו עינם מלהסתכל על קדושת הארץ ולכן באמת לא הרגישו הקדושה, ואילו היו מרגישים ורואים ארץ ישראל הקדושה לא היו חוטאים.

The Mishnah states in Avot 4:1, "Who is wise? He who learns from every person." When you look into a mirror you see your own blemishes. Think of other people as being your mirror. When you notice a defect or imperfection in someone else, that should tell you that you are tainted by the same shortcoming. . . . For example, if someone is aware of adultery being committed, he must assume that he also is tarnished by a trace of this sin, namely that he is guilty of pride. For our sages equate haughtiness with the sin of adultery. Or, if a person observes someone worshipping idols, it is likely that he is guilty of a mild form of idolatry, namely anger, for the sages compare anger to idol worship. Remember that Heaven shows you these sins in others in order that you search yourself and mend your ways. [Bal Shen Tai]

Thus, even the form of a sinner's death, although no longer useful to rectify the ways of the sinner, serves as a lesson and reminder to those around him. The קרנלים spies, sent by Moshe, were punished with death by a plague; as the Torah says, וימתו האנשים מוצאי דבת, and the men who slandered the land died in a plague before Hashem (Bamidbar 14:37). Rashi explains the nature of their death: They died in a manner befitting them, 'measure for measure.' They sinned with their tongues, and consequently, their tongues protruded from their mouths reaching their stomachs and worms crawled to and from their tongues. Hence it says, "before Hashem," meaning by the manner in which Hashem inflicts punishment: 'measure for measure.'

Although the purpose of punishment is to educate and pinpoint the areas where one has erred, it is hard for the recipient to accept it as such. It is human to rationalize and explain away. Even if one is forced to admit that one is being punished, one would rather attribute it to some sin rather than the one for which he is being punished.

In The Garden of Torah

The Rambam writes:¹

Every person is fit to be righteous like Moshe our teacher, or wicked like Yerovam.... There is no one who compels him, decrees upon him, or leads him to either of these two paths. Instead, it is he — on his own initiative and thought; — who tends to the path he desires....

This principle is a fundamental concept and a pillar [on which rests] the Torah and its commandment[s], as it is written:² "Behold! I have set before you today life [and good, death and evil,]"... i.e., the choice is yours.

Any one of the mortal acts which a person desires to do, he may, whether good or evil.... The Creator does not compel or decree that people should do either good or bad. Instead, everything is left to their [own choice].

G-d did not create man to be an automaton. Instead, He gave him free choice, which distinguishes him from all other forms of life.³ All other existence is ruled by the laws of nature. Man, by contrast, has the power to control his conduct, and act according to his own initiative.

The task of molding one's character represents a more complete expression of our potential for free choice. When a commandment has been given, even though man has the option of obeying or not obeying, the fact that G-d has given the command spurs obedience, for every Jew has a natural desire to serve G-d.⁶

Moreover, when G-d's will is explicit, the choice facing man is clear. On the other hand, when G-d has not given an explicit command, and man has to elevate and refine himself until he appreciates what is expected of him, the challenge — and the choice — are far more encompassing.⁷

This new approach to Divine service — that the initiative be given to man — is associated with the objective of the spies' mission: our people's entry into Eretz Yisrael. The goal of life in Eretz Yisrael is to fashion a dwelling for G-d within the realities of everyday experience.

אמנם צריך לדעת כי היסורין הם סיעתא דשמיא אשר בהם יסייע הקב"ה אותנו להתקרב אליו ית', אבל לא יסלק בזה ממנו את אפשרות הבחירה. כי אף שהיסורין מקודים הם ומתאימים ממש אל הנצרך ללמדנו. מ"מ הלימוד עצמו תלוי בבחירתנו ויכולים אנו לסתום את עינינו ולהקשות את ערסנו. ואז אדרבא נמצא מקום לטעון נגדו ית'. על זה אמר הכתוב: "ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם" — וילמדו צדק — ופושעים — אלה אשר יבחרו למשוע — יכשלו בהם" — באותם דרכים עצמם.

The exercise of free choice lies at the heart of our Divine service. We have the option of carrying out G-d's will, or ignoring it, Heaven forbid. Our challenge is to "choose life,"⁴ living our lives as He desires them to be led. In particular, two types of positive choice are expected of us:

a) Obedience to the mitzvos of the Torah. G-d has given us a multi-faceted set of deeds which we are obligated to perform, and others which we are forbidden to perform. At times, doing the deeds required of us or observing the prohibitions imposed upon us involves inner conflict, for the doing or not doing may run contrary to our natural tendencies and desires. Our power of choice enables us to control and negate any inner obstacles that hinder the fulfillment of G-d's will.

b) Molding one's character to conform to G-d's will, even when there is no explicit commandment to do so. To explain: There is an entire realm of activities referred to as reshus, "what is permitted." We are not told what we must do, nor what we must avoid. But that does not mean there is no G-dly mode of conduct appropriate for these activities. The initiative, however, is ours. We must strive to discover G-d's will, and then shape our characters accordingly.

This approach to Divine service represents the new dimension contributed by this week's Torah reading. The reading begins:⁸ Shelach lecha — "You may send...." Rashi explains that the people had come to Moshe with a request that spies be sent to explore Eretz Yisrael, and that Moshe had brought their request to G-d. G-d had replied: "It is up to you. I am not commanding you. If you desire, send."

This represented a new phase in our people's relationship with G-d. Previously, the Torah had related the commandments which G-d had given Moshe for the conduct of the Jewish people. It also described certain situations, e.g., the second opportunity to offer the Paschal sacrifice,⁹ in answer to a query relayed by Moshe to G-d. But even in those instances, G-d responded with an explicit command. This is the first occasion in which G-d leaves the choice to Moshe.

More particularly, this dwelling should be established by man's initiative. Were the dwelling to be established by revelation from above, it would be incomplete. Man as he exists within his own context, and the power of creativity he possesses, would not be reflected within it. When, by contrast, man transforms his own will, and on the basis of this inner metamorphosis proceeds to transform his surroundings, G-d comes to dwell within our existence.

The explanation, given in Chassidut,⁷ is this. The spies were not animated by fear of physical defeat. Instead they feared a kind of spiritual defeat.

In the wilderness, each of the Israelites' needs was met by a direct gift from G-d. They did not work for their food. Their bread was the Manna which fell from the heavens; their water came from Miriam's Well; their clothes did not need repair.⁸

The possession of the land of Israel meant a new kind of responsibility. The Manna was to cease. Bread would come only through toil. The providential miracles would be replaced by labor; and with labor came the danger of a new preoccupation.

33 The spies were no ordinary men. They were princes of their tribes, especially selected by Moses for the mission. And their anxiety was a spiritual one. Their fear was, that a concern to work the land and make a living might eventually leave the

Israelites with progressively less time and energy for the service of G-d. They said, "It is a land which eats up its inhabitants," meaning that the land and its labor, and the preoccupation with the materialistic world, would "swallow up" and consume all their energies. Their opinion was that spirituality flourishes best in seclusion and withdrawal, in the protected peace of the wilderness where even the food was "from the heavens."

34 And yet, the spies were wrong. The purpose of a life lived in Torah is not the elevation of the soul: It is the sanctification of the world.

The end to which every Mitzvah aims is to make a dwelling-place for G-d in the world—to bring G-d to the light within the world, not above it. A Mitzvah seeks to find G-d in the natural, not the supernatural. The miracles which sustained the Jews in the wilderness were not the apex of spiritual experience. They were only a preparation for the real task: Taking possession of the land of Israel and making it a holy land.

35 So the Mitzvah, the act which discovers G-d within the everyday shows that G-d is truly everywhere. He does not need the extraordinary to proclaim His presence. He is G-d even within the dimensions of the world. This is the real miracle, that the infinite can inhabit the finite, and that natural and supernatural can become one.

This is what the entry into the land of Israel signified. And so Caleb's answer to the ten spies was, "Let us go up, let us indeed go up and inherit the land." In other words, let us "go up" twice over. We have ascended to the spirituality of the wilderness, we have risen above the concerns of the world. Let us now make a new and greater ascent, finding G-d within the world itself. And let us possess the land, not as someone who buys something from a stranger, but as someone who inherits something because of his oneness with its owner.¹¹

38 יְהוָה יִרְחַם וְיִשְׁמַח בָּנוּ

38 שְׁלַח שֵׁשׁ עָד אַנְשִׁים (יג, ב). וברשי: לדעתך. אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח. לפי שבאר ישראל ואמרו נשלחה אנשים וכו' ומשה נמלך בשכינה, אמר אני אמרתי להם שהיא טובה וכו' חיים שאני נותן להם מקום לטעות ברוב המרגלים למען לא יירשוה. ביאור המלות "שאני נותן להם מקום לטעות" היינו כי לא יהיה עזר ה' עמם לעכבם מחטוא, אשר הנהגת ההעכבה, להמציא להאדם עוכבים שונים למנעו מחטוא, היא עיקר ההצלחה להאדם בעבודת ה', שאם הקבי"ה לא יעזרו ולא יעכבו מחטוא, הנה הוא אוכז עצות דאי. אמרו חז"ל (קידושין ל:) "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו וכו' ואלמלא הקבי"ה עזרו אין יכול לו." - אין יכול לו ממש.

39 הא לנו פרשה שלמה של המרגלים, אשר התורה בעצמה מעידה עליהם כי היו "כולם אנשים - חשוכים וכשרים" (עיין רש"י). והרמב"ן (פסוק ד) כתב כי סדר מנין כולם לפי מעלתם וחכמתם. והרי יהושע בן נון נמנה החמישי בסדר, הנה זאת אומרת שהארבעה שלפניו היו עוד יותר גדולים מיהושע בן נון. - וגם לצדיקים כאלה לא הועילה כלום ללא עזר ה'! וליהושע בן נון היה מן הצורך לתפלתו המיוחדת של משה רבינו, וכלב בן יפונה השתחט על קברי האבות למען שלא יהא ניסת לחבריו להיות בעצתם, עד כדי כך היו בטכנה להכשל בחטא, והכל זה על אשר נזמל מהם עזר ה'! כי חלילה לנו לחשוב כי נתינת "מקום לטעות", ר"ל איזה כשלון ממש, לחטא, הלא רק בהבא לטהר נאמר (שבת קד.) כי מסייעין אותו, אבל להבא לטמא פותחין לו נאמר (שם) - אבל לא מסייעין, (ובתוס' שבת קד. הגירסא פתחין לו, כלומר פתחים ליכנס). על פסוק (ג) "על פי ה'", כתב רש"י: "ברשותו שלא עכב על ידו" - היינו ענין פותחין לו, ואם רק פותחין לו כבר אין כל עצה לו, כבר אין כל מנוס לו. אדם ההולך בשוק לבוש באיזה בגד נכב ויפה, וחוזר לביתו ללא כל חטא, ידע ברור כי מן השמים הוא שעכבוהו מחטא, בחמתו ית' היא שבאה הצלתו, ללא כל יחוס של שבח לו לעצמו. כל עבודת האדם היא רק לעמול להיות "בא", להיות ראשית פנייתו טהור לה, ואחרי כי כבר "בא לטהר" כי אז ישכיל ויצליח. על כי מסייעין אותו לעכבו מחטוא.

In the Garden of Torah

36 The above concepts are alluded to in the name of the Torah reading, *Shelach*. *Shelach* means "send," indicating that every person - and in a larger sense, the Jewish people as a whole -- is sent out, caused to leave their natural environment and charged with a mission. This mission enables both the individual and the nation to reach a higher rung.

37 In a personal sense, this refers to the mission of every soul as it is sent down from the spiritual realms to be enclothed within a material body. This is "a descent for the sake of an ascent,"¹⁵ for by using material entities for spiritual purposes, the soul progresses to a higher level than that from which it started.

40 כבר הבאנו פעם מאמרם ז"ל אצל בלעם הרשע שנאמר (במדבר כב, כב) "ייתצב מלאך ה' בדרךך לשטן לו". ופירש"י: "מלאך של דומים היה והיה רוצה למנעו שלא יחטא ויאבד". - גם לנכרים הקבי"ה מרחם ומעמיד להם עוכבים רבים מכל צד כדי למנעם מן חטא. (ועיין רש"י בראשית כ, ד-ו, ושם במזרח).

41 וישראל אשר אמרו נשלחה אנשים, בתרו בשילות אנשים, בעצמם לתור את הארץ ולראות טובה, הנה הסופר על עצמו מניחין לו לעצמו, כבר לא מיחה בידם ולא עכבם מכל אשר רוצים לעשות, הוא המקום לטעות אשר הזהירים הקבי"ה בו, ובלי עזר ה' כבר אכזרו כל תקוה, לא יכלו וכלום כבר לא הועילה להם, ונכשלו. יתבונן האדם וישים כל עמלו להיות לכה"פ מהבאים לטהר, כי אז מסייעין אותו, ועזר ה' אתו.